

UNIVERSUL LITERAR

EROISMUL SOLDAȚILOR ITALIENI LA TOBRUK. — (Vezi explicația)

SUMARUL

Notele săptămânii

O statistică a Bucureștilor de la 1831
 Literatură românească
 Părintele Ciprian de Const. Spirescu
 De veghe de R. C. Parascchivescu
 Sgarciul de I. Ferino
 De astăzi (poezie) de Emil Corbu
 Te-ai dus (poezie) de D. Iov
 Literatură veche
 Banul Niculae . . de Ion Ghica
 Literatură străină
 El Verdugo . . . de Balzac
 Istoria unei păsări, de Tolstoi
 Cântecul Dardanelelor (poezie), cu un facsimil . . . de d'Annunzio
 Cronica teatrală de M. Negru
 Din hazul altora
 Corespondență (fantezie) de I. C.
 Săptămâna hazlie. de —
 Roman
 Sora Filomena. . de Frații Goncourt
 Ilustrații
 Eroismul italienilor (în culori)
 Caricatură japoneză
 De la încoronarea împăratului Indiilor.

deogă pe locuitorii nestatornici (populația flotantă), 10-12.000 suflete, ridicând astfel populația Bucureștilor la 70.000 suflete.

6) Numărul caselor era 10.074.
 7) Numărul bisericilor 102; din care: 95 ortodoxe, 1 armeană, 2 catolicești, 1 luterană, 1 calvină și 1 sinagogă evreiască.
 La 1831 au murit de holeră în București 2170 persoane: însă în plasa (culoarea) galbenă 580; verde 522; roșu 161; albastru 418; negru 489.
 8) Fabrici. S'a socotit a fi în București 98 de fabrici, din cari 64 de pîel (tăbăcării); 3 de lămânări de ceară; 8 de ulei; 1 de ciorapi; 10 de basmale de nas; 1 de țesături, 3 de pălării; 1 de pânzări; 5 de găitane de mătase și de lână și 2 de săpun.

Literatură românească

PARINTELE CIPRIAN

Când a ridicat perdeaua, același lumină palidă tremura în ungherul odăii, același cap se legăna pe perne, același ochi stîni, adănci, stăteau pironiți în tavanul întunecat.

Și mamă-sa tot acoto, la căpătâiul patului, ștergându-i din când în când isodările ce-l hrobneau obraji și fruntea.

A-tras ușor antereul și potcapul și l'a pus în cap și s'a strecurat înseti, tipii, și când a fost să închidă ușa, a rămas cu privirile pironite în privirea lui, și-a suspinat adănc și tot corpul i s'a cutremurat.

Ochii lui nu mai străluceau... pierduți în vag, în umbra genelor, păreau învăluiți într-o împietitură de păianjen, buzele supte și toată fața istovită.

Și simțea cum i se înstrăinează sufletul clipă cu clipă; îl pierde și pe acesta — cel din urmă — se duce pe urmele celor falte, celor dragi, și rămâne străin și nemângăiat de nimeni!

Ușa a scârțâit. El d'abia a îndrăznit să o închidă. Și pași în curte. Zorile se revărsau într-o lumină dulce, albăstrue, adieri legănătoare și fluturau părul și barba răsfirată. Îi desmierdea obraji și-l sărutau ochii adănci, triști, întunecați ca noaptea.

Drumul se întinde drept... El îi furni suspinând amăruș, mândru de gânduri, de vedenia unor clipe ce le simțea cum i se încheagă în minte tot mai clare, mai blânde și mai aproape.

„Ieț e casa lor... La căpătâiul deșurubit etbiserica. Se ridică dreaptă și luminată, într-o îngrămădire de agrise. În paza celor doi plopi stăgurații, nații, crecuți parca să aștepte cerul. Aici-o să fie el preot — și let sufletul i se înșenează.

„Păria cu berdări largi îi umbrește fața, manta lungă i se amină de ramuri, fierul libertății îi umple sufletul! Ce datci! Par clipă în vacanță, acasă, între ai săi, departe de zidurile posomorâte, venic întunecate ale semănării, ici lângă Siminica.

„Și ochii ei albaștri, senini, neamănit de fumosi, îi vede strălucind între ramuri și ochii lui cucernic îi priveș și o flacăra îi aprinde sufletul.

„A dat ramurile într-o parte — „De când te doream!” și noaptea i-a prins cutremur curtea, strecurându-se ca două vedenii, de-alungul tufelor de agrise.

„Biserica e pilnă de lume și el e lângă Siminica! Părintele le-a citit așa de frumos și când le-a pus pe cap cununa de lămâiță, atât de părintesc a fost sărutul lui, vorbele lui atât de blânde și ochii îi licăreau în lacrimi, în lacrimi pornice din adăncul sufletului lui fericit.

Tresare... par'că l-ar fi strigat cineva pe nume. Privește în lături nedumerit și-și reia firul visului, strecurându-se de-alungul drumului, cu pleoapele înnuinate în lacrimi.

„Atăta bucurie îi stăpânește sufletul! Două copii frumoși, ca două heruvimi, Miluță și Sinica,, li-i toată fericirea.

„La mărișori... Dumineca și sărbătorile vin de mână, cu mama sa, și se așează în strană, lângă dascăl.

„Și-i privește din altar și când ese cu sfintele daruri, îi vede cum s'apropie și se ridică sărutându-le, sărutând și patrafirul cu ciucuri și flori de aur al „tăticului” și'n glasul lui ruga e mai caldă și mai înălțătoare.”

Simion vichilul l-a întâlnit în drum. Îi știe sufletul, îi cunoaște toate necazurile.

Abia îndrăznește:
 — Sărut mâna părinte!..

Părintele Ciprian îi privește, îi întinde mâna, schimbă o vorbă două.

— Miluță tot bolnav?...
 Clatină ușor din cap... Și'n ochii vichilului citește tot zbuciumul și groaza clipelor din urmă.

Și amândouă, alături, ca două umbre tăcute, pornesc, părintele însă getat de vederea trupului fără viață al Siminichii, de vedenia fără suflare a Lenutei, pierdute una după alta, ca două flori timpurii, iar vichilul îndurerat de lacrima ce se încheaga în ochii părintelui, pironiți în lărașă întunecată a drumului, înflorat de acoșii amintiri, de chipul blând și plin de viață al băiatului lui „Domnu Sterian” plecat în oraș „la Simina” și reîntors după câțiva ani diboc la biserica satului, de dragostea lui cu Siminica, de pe-rechea lor puterită, de copiii lor, de toate necazurile cu care s'a lovit, și-și dă cu gândul că părintele n'a făcut bine... El știe că Siminica îi e rudă și cerul nu și-a potolit răsvărtirea... El știe bine, de și mulți nici nu bănușesc!..

Și amândouă au intrat în curtea bisericii.

Vechilul a srit cele trei trepte din fața iar părintele s'a dus pe usa cea mică în altar și-a pus patrafirul; a deschis adănc evanghelia și-a călă în soaptă, cu ochii în lacrimi în ochii, sorbind par'că sfintele învățături, până când lumea umplin aproape toată încăperea bisericii. Atunci încopu și el slujba adevărată.

Glasul lui tremura ușor, ploura în suflete ca o înșeneare; pitea ea o murică dulce, neînuită.

La mulțimea adonată zări și chipul mormășii în același colț, cu ochii mari, umezi, certetători, ca și atunci, în ziua cea tristă, când a venit să-i spună că s'a stins și Linca — orgambătore și țune multă în biserică — slujbă... ea e vestitoarea!..

Ochii ei se înșenează, glasul acum i se înșenează, tremură în zbucium de coarde înșirpate, într-o dulce, nășpa de dulce rugă, și căru în genuchi suspinând, înfrânt de jale — și lumea toată plângea.

Const. S. Spirescu

DE VEGHE

La căpătâiul mamei

Zorile săngeroasă răscită și se ntind ca o flacăra, aprinzând cerul cu văpaea lor luminoasă.

Ca oște trâmbițe răzbat glasurile cocoșilor în liniștea răvășășutului, salutând ziua care începe.

Mamă, cocosi trâmbițează deșteptarea, vino de sorbi răcoarea dimineții, vino de privește cât sunt de aprinse zorile, — vino!..

Se face ziua.

Deșteptat din somn tot și se strâng în jurul tău, mamă, și te priveș înmărmuriți, muți de durere și de ngilă. Numai lacrimile, nestăpânitele lacrimi curg, strecurându-se printre gene...

Un suspin înnăbușit tulbură, ca o undă domoală, liniștea grea din jurul tău, apoi altul, și altul, până când, nimeni ne mai putându-și stăpâni obida, plânsul se pornește ca o vijelie deslănțuită...

Tu ne simți în jurul tău, mamă îndurerată, ne-auzi strigându-te pe nume, — plânsul nostru răsună în urechile tale ca o vijelie deslănțuită? — Dă-ne un semn, arată-ne numai un semn, să te înțelegem, grăește-ne o vorbă numai, să ne măr-găli!..

Ca pământul esti de nemiscată, și limba ta e mută, fără graiu!..

Numai pieptul saltă zvăcnind, împins de zăbaterile puternice ale inimii; iar răsuflarea ta adăncă, grea și cadentă nu spune că mai trăiești încă!

Dar iată că de sub pleoapele închise izvorăse lacrimi fierbinți, lacrimi de foc...

Mamă, —tu simți, tu auzi totul: conștiința ta e trează, mamă!..

O, îți înțeleg desul de bine semnul, nestăpânitul și durerosul semni!

Impietrit de durere, stău neputincios în fața suferinței tale, și nu pot, nu gășesc chip să ți-o ușurez. — Numai sufletul de vi l'ași putea răcori cu mângăeri, cu vorbe dulci, de alinare... — eă, care am nevoie de mângăere și de alinare...

Dar tu nu poți grai o vorbă, nici o mângăere nu ne poți lăsa; în urma ta numai jale rămâne, numai jale și durere lași în urma ta...

Ca și erii, vine lume să te vadă, — vin cunoscuții care te-au iubit, și lume care nu ne-a mai călcat pragul casei, — vin prietenii cu sufletul îndurerat, și lume curioasă, atrasă de vestea năpranică. Pe fața fiecăruia flutură o umbră de întristare sau de milă, fiecare te măsoară cu privirea, dă din cap cu desnađejde, oftează, și-și șterge ochii umeziți de lacrimi.

Atăta lume vine să te vadă, se varsă atătea lacrimi!..

Cum aproape sufletul Durerii, și cum înnăsc inimile!

Nu știu de căte ori am ascultat povestindu-se celor ce vin să te vadă, nenorocirea care te-a lovit, așa de greu, rupându-ți fără milă inima, buna și iubitoare ta inimă, maroă scumpă.

Cu pioasă încredare o ascult de căte ori, și odorul tău drag, nemângăiată mea soră, o șume cu glasul înnuțat în lăcrămi!

Nu știu de căte ori am ascultat povestindu-se celor ce vin să te vadă, nenorocirea care te-a lovit, așa de greu, rupându-ți fără milă inima, buna și iubitoare ta inimă, maroă scumpă.

Cu pioasă încredare o ascult de căte ori, și odorul tău drag, nemângăiată mea soră, o șume cu glasul înnuțat în lăcrămi!

..... Nu știu de căte ori am ascultat povestindu-se celor ce vin să te vadă, nenorocirea care te-a lovit, așa de greu, rupându-ți fără milă inima, buna și iubitoare ta inimă, maroă scumpă.

„De dinaintea s'a sculat ca de obicei, în cântatul coccoșilor, și până la ziua a rănduit toate p'afară, și le-a pus la cale.”

„Ne-am sculat și noi pe urmă. — Tăta s'a dus în cet, copii au plecat la școală, și-am rămas numai noi amărâți. Eă dărețecam în sală și dănașă pe la bucatărie.”

„Dădății aud că mă strigă cineva pe nume. — Ioc afară, mă uit la poartă, nimeni! — Iar aud că mă strigă cineva odată, — acum însă ce de departe; cu o voce pierdută, stinsă!..”

„Am înțeles că glasul vine din casă, — și par'căm cunoscut că e al mamei. — Ca un fier ars mi-a trecut a-tunci prin inimă, și m'am repeșt înăuntru. Când intra, dați cu ochii de dănașă, întinsă pe pat, cu ochii strâși, cu gura căscată, și sufla, sufla greu, din fundul inimii, iar nădușala curgea gârlă pe fața ei aprinsă ca focul!”

„Când a trecut pe lângă mine și a intrat în casă, nu știu, că eă n'am simțit-o.”

— I s'a arătat ei semn, de vreme ce a venit în casă, — adăose o bătrână, — i s'a făcut ei prevestire, nu se poate!..

„Se prea poate, — răspunde curioș, — nu știu, nu pot să-mi dau seama. — Știu numai că m'a prins groaza când am văzut-o în așa stare și am început să plâng.”

„Doar atât am putut s'o întreb: Ce te doare, mamă, ce te doare? — Și cu multă greutate mi-a putut ră-

«CÂNTECUL DARDANELELOR»
de GABRIELE D'ANNUNZIO

In elanul de patriotism ce atâta de nobil suflă de-alungul frumoa-
seii țării a Italiei, marii scoborători ai lui Dante aduc contribuția ne-
condițională la Verbului lor sonor și purtători de entuziasm. În primele
rânduri, Gabriele d'Annunzio, poetul care cel dintâi în a lui La have
a reînviat poezia eroică a revendicărilor naționale, umple albastrul
văzduh al patriei lui cu cântece de laudă și glorie. Suntem fericiți
de a putea oferi cititorilor noștri facsimilul unui fragment al ulti-
mului din aceste cântece.

l'invasor che sconobbe ogni gentile
virtù, l'atroce lanzo che percosse
vecchi e donne col calcio del fucile,

il saccardo che mai non si commosse
al dolore dei vinti e lordò tutto
del fango appreso alle sue suola grosse,

l'Ussero della Morte vela a lutto
Stinchi e Teschii per la pietà fraterna
di tanto musulman fiore distrutto!

Handwritten notes in Romanian:
"Invasor care s-a scuturat de fiecare dată
cu virtutea, l'atroce lăncetă care percosese
bătrânii și femeile cu călcăiul puștii.
Saccardo care nu se commovea
de durerea învinguților și lorda totul
cu fango appreso alle sue suola grosse.
Ussero della Morte vela a lutto
Stinchi e Teschii per la pietà fraterna
di tanto musulman fiore distrutto!"

Handwritten signature and date:
Gabriele d'Annunzio
9 Ianuarie, 1911

LITERATURA VECHIE

BANUL NICULAE
de ION GHICA

Intr-o călătorie ce am făcut în
munți cu poetul Alexandrescu, am
găsit la Cloșani în Mehedinți pe unul
Banul Niculae, țaran cu țară și cu
cojoc, dar cu barba mare și ras la
cap, ceea ce-i da un aer de boer. El
ne-a povestit cu multă vervă cum a-
junsese de odală Ban Mare.

Badea Niculae, clăcaș din satul
Băilești din Dolj, fusese scăunat, a-
dică comisionarul unui turc din Vi-
din, anume Mustafa, pe seama că-
ruia strângea zaherea de prin satele
vecine pe porțile Capanului. Intr-o
zi Mustafa dispăre din Vidin și bie-
tul Niculae, după ce alergă vreo trei
ani căutându-l în toate părțile cu ră-
boașele comptabilității legate de
brâu, află în sfârșit că acel Musta-
fa se găsea în Țarigrad. Turcu, în
vestita răscolire a ienicerilor con-
tra lui Sultan Selim III, ajunsese ta-
re și mare, devenise acel fioros vizir
Mustafa Bairactaru, spaima ienice-
rilor.

Badea Niculae, oltean cetezător,
cum îi află de știre, își ia răboașele
ș-o pleacă să-l găsească ca să-și în-
cheie socotelile. Ajuns la Țarigrad
nu se sperie nici de Cavași, nici de
Capugi, cari îi opreau intrarea co-
nacului vizirial, împinge, răstoarnă
și dă năvală drept în odaia lui Mu-
stafa Bairactaru.

Fostul său amic și asociat cum îl
vede i se aruncă în brațe, zicându-i:

— Bre, Niculae, bine ai venit! A
sosit vremea să te procopsești și tu
după urma mea. Rămâi aici să zic
să-ți dea tainari. Voiești să te fac om.

— Cum vrei tu, Mustafa, îi ră-
punde Niculae, să-mi las eu țara,
cuprinsul meu unde m'am născut
și unde voi să mi se odihnească
oasele când oț muri?

— Dacă e așa, îi zice vizirul, spu-
ne-mi ce este mai mare acolo la voi?
Acea vouă să fie.

— Apoi, deh! mai mare de cât toți
la noi este Vodă, răspunde Niculae.

Turcu, la aceste cuvinte, stă nițel
pe gânduri, cu mâna pe barbă, și a-
poi îi zice:

— Vezi, asta o să fie cam cu greu,
pentru că la numirile astea de Bog-
dan-Beg și de Hlak-Beg se amestecă
totdeauna diavolii ceea de Elci, scot
la maldam fiecare pe câte un cirac,
ateargă pe capete, și și dragomanii
lor, în sus și în jos pe la toate rega-
bele; fac fel de fel de intrigi, strigă
de-ți ia aurul, și aduc mare supă-
rare și măduf Sultanului. Dar spu-
ne-măi după Dezan ce vine?

— Cine să vie? Vine Mitropolit,
răspunde Niculae.

— Ei bine Mitropolit să fie! și ia
candelul să scrie. Niculae, speriat
că vrea Turcu să-l facă Mitropolit,
sare strigând:

— Stai, Mustafa, nu scrie! că eu
am nevastă și copii, păratele mele!
Acolo nu e ca la voi, Mitropolitul
trebuie să fie călugăr și arhierou.
Cum o să-mi las ou nevasta, să mă
duc să mă călugăresc? Nu fac una
ca asta odată cu capul.

— Dar după Mitropolit ce vine?
întrebă iar Mustafa.

— După Mitropolit, boer mai ma-
re este Banul cel Mare.

— Ban Mare fi dar!

Poruncește de-și aduce îndată un
caftan și-l îmbracă, îi dă și o scri-
soare vizirială către Domnul Vala-
chiei.

Niculae ia scrisoarea, o bagă în
sân și o pleacă cu dansa la Bucure-
ști drept la Vodă, care citind-o ră-
mâne pe gânduri, că nu era de glu-
mă cu Mustafa Bairactaru. Să nu
facă pe Niculae Ban Mare, își găsea
beleaga cu viziru; să-l facă, își a-
prindea pae în cap cu boerii țării.
Așa s'a hotărât să intre la tocnea-
lă, crezând că dor l'o împăca cu un
zapiclic, o vătășie pe plaiu, cu o is-
prăvnicie cel mult; dar Badea Ni-
culae, la toate propunerile lui Vodă,
răspundea, ținând-o una și bună cu
vorba:

— Cum a zis Mustafa!

punde: capul.—Iar după oăltva
timp abia am putut înțelege că-mi
spune: popa și lumânare.—Atât!—
și d'atunci, cum o vedeți, zace dusă,
și nu vorbește, nu simte nimic".

„Când am înțeles că e pierdută,
am început să strig, să m'audă cine-
va,—că-mi era frică, și nu puteam
s'o las singură".

„Aș venit vecinii, mi-au ajutat s'o
ingrijesc, și cineva s'a dus după
tata, să-l cheme".

„Când a venit el, se mai liniștise
parcă,—nu mai sufla așa de greu, și
nici nu mai asuda. A strigat-o, a
întrebat-o,—pace!—nici un răspuns.
Iată, sunt două zile de când o păzim
așa!"

„Am adus și doctorul.—El ne-a
spus verde: Nu-i nici o speranță.—
atacul a fost prea puternic..."

— Nădejdea e la Dumnezeu, ma-
mă,—grăi bătrâna mătușe care stă
de pază, dând din cap ca și cum ar
fi vrut să-și arate neîncrederea în
spusele doctorului. El e milostiv,—
și dacă vrea, o pune pe picioare, așa
cum o vedeți.—Lăsați, nu mai plân-
geți; voi să vă vedeți de treabă, că
sunteți tineri, și v'asteptăm d'acum
încolo să vă petreceți".

Vai!—cum să mai trăim când nu
vom mai avea mamă,—și cu ce în-
mă?...

— Parcă ar fi săgetată,—spuse o al-
tă bătrână, începând povestea unei
întâmplări la fel.

Da, inima, buna și iubitoarea ta
nimă e săgetată, mamă îndurerată.
A tresărit d'un gând, s'a zvârcolit
odată, s'a rupt ceva într'însa, și a-
cum te zbați în ghiarele durerii și a-
le morții...

Ce gând a săgetat-o, ce gând în-
durerat?...

Petești. R. C. Paraschivescu

NOTE ȘI IMPRESII

ZGÂRCITUL

Nu cred că există boală mai urâtă
ca zgârcenia.

În cursul veacurilor istoria ne
povestește despre multe tipuri de
zgârciți, cari de cari mai originali.
Tipul avarului creat de Moliere este
clasic dar e în același timp și mo-
dern. Nu voi contesta că românul
prin firea lui e risipitor. Românul
nu știe ce e economia: el e darnic,
galantom și chiar fanfaron. Un
român, dacă are 500 lei venit lunar
cheltuește cel puțin 1000.

Așa e el. Vedeti dar că nu pentru
a releva un rău social, o țară na-
țională, scriu aceste rânduri.

Intenția mea e de a schița în câte-
va linii, un tip de zgârcit într'adevăr
original. Omul acesta — deși denu-
mirea de om suferă în demnitatea ei
atribuindu-i o zgârcitură — omul a-
cesta nu e avar. Grație însă talentu-
lui său de a-și înfrânge gusturile,
sau și mai bine zis, grație însușirii
sale de a nu avea nici un fel de gust,
a strâns ceva bani. În cheltuiala tin-
pului ca și a banilor este foarte cal-
culat: numără și socotește și cheltu-
ște minunele cu atențiușă, cu ava-
riția cu care numără, și socotește și
cheltuește gologanii. Și zic acumne go-
loganii pentru-că francii nu prea
cheltuește.

Merge până acolo în cât când tre-
buie să dea undeva un leu, nu-l dă în
monedă de argint, ci în gologanii de
nichel.

Pentru ce ar da argint când poate
să dea nikel?

Așa raționează! Și cum spunea,
e avar și cu timpul: el trăește în-
tr-un minut cu atâta intensitate de
viață, în cât are în mod cert impresi-
unea că trăește de două ori. Dacă
n'ar avea această impresiune ar fi
nenorocit căci i s'ar părea că a plătit
prea scump cu un minut din viață
senzația trăierii acestui minut.

Toate acțiunile lui sunt calculate:
el cunoaște efectele tuturor alimen-
telor, așa că evita pe acelea care ar
putea să-l procure cel mai mult de-

ranjament stomacal care ar necesita
o cheltuială pentru vindecare.
Nu vorbește mult: e zgârcit și la
vorbă.
Îți răspunde în monosilabe: întâi,
pentru-că nu cheltuește timp și al
doilea pentru că de ce ar cheltui
două vorbe acolo unde te poate re-
fuza cu o singură monosilabă.
Ceea ce îi procură însă cea mai
mare plăcere este să inspire și altora
felul lui de a fi.

Dacă îi e greu aceasta, apoi să te
ferocască Dumnezeu să ai de primit
bani de la dânsul. Până să-ți dea
îți scoate sufletul. Întâi îți face un
curs de economie. Îți arată cum se
poate trăi cu un leu pe zi: ouă, plă-
cintă și iaurt. Scopul e să te hrănești,
nu să te sature. În urmă, după ce
te-a fierit cu acest curs, caută să te
convingă că e mai bine să nu-ți dea
toată sarma și pe struna aceasta îți
zboarnăe multă vreme pentru că acum
e vorba și de începutul acțiunii de
dare. În cele din urmă îți dă banii.

dar tot îți oprește cel puțin 50 de
bani pentru altă dată.

Și pleacă satisfăcut... Obrajii i se
înviorează de bucurie și ochii i se
dilată de satisfacție.

Dacă ar fi acum la spatele meu și
ar vedea că am cheltuit atâta cer-
neală, hârtie și spațiu de tipar ca
să mă scap de dânsul, mi-ar zîulge
condeiul din mână pe motiv că nu
merită subiectul atâta risipă.
E posibil.

E însă cert că onorabilul acesta e
atât de zgârcit în cât dacă i s'ar în-
tâmpla și lui să fie în pericol de a
se îneca și dacă i-ar striga cineva de
pe mal: „dă mâna să te salvez!",
s'ar lăsa mai curând pradă valurilor
de cât să dea mâna.

I. Ferenc

CÂNTECE DE IARNĂ

DE ASTAZI...

Didei F.

De astăzi ți-am făcut și ție un loc în inima mea tristă...
De astăzi ai trecut în rândul acelor ce-au avut norocul
să fie sensul vieții mele. Te voi căuta de acu 'n tot locul
și-adesea voi ofta de doru-ți, ștergându-mi ochii cu-o batistă.

Tu, care azi ești o copilă, vei înțelege mâine toate
adâncile dureri pe care le 'ngrop în cântecoele mele;
atunei,—într'un amurg de iarnă,—te vei uita din nou pe ele
și inima-ți va bate tare, iar ochii tăi vor plânge, poate...

Gurând veni-va clipa-aceasta. Când slaba zilelor luminează
s'o stinge noet, iar noaptea neagră te-o năpădi pe nesimțite
umplându-ți sufletul de doruri și suferinți nelămurite,
vei căuta 'ngrijată 'n juru-ți către acel ce va să vină

să fie sensul vieții tale. Eu, poate, atunei voi fi departe;
dar cântecoele mele triste ce ți-or încremeni în mână
—comori de sfântă adorare,—ți-or spune, dulcea mea stăpână,
adâncile dureri pe care le-am pus în visele-mi deșarte.

Da, astăzi ți-am făcut și ție un loc în inima mea tristă;
de astăzi ai trecut în rândul acelor ce-au avut norocul
să fie sensul vieții mele... Te caut de-acum peste tot locul,
și-adeseori, gândind la tine, îmi ascund ochii 'ntr'o batistă...

Emil Corbu.

Vodă, dac'a văzut ș'a văzut că n'o
scotea la căpătâiu, poruncește de-
audee o cărucioară de poștic, chia-
mă pe un edeciu și-i dă pe Niculae
în seamă să-l ducă în munte la Cloșani,
cu ordin către Vătaful de Plaiu
d'acolo, că nici pasăre măiastră să
nu-l alle de știre.

Când l'am văzut, bietul om trăia
de vreo treizeci de ani în Cloșani,
uștat cu totul de ai lui, dar iubit și
stănat de locuitorii plaiului cari toți
i se închina cu respect și-i zicea:
Bănuț Niculae.

Vodă a avut noroc că viziru Mus-
tafa Bairactaru, strimtorat de a
proape de ieniceri, apărând pe Sul-
tan Mahmud II, nepotul nenorocitu-
lui Selim, a preferit mai bine să pue
foc prăfării, să saie în aer cu palat
cu tot, decât să cadă în mâinile ie-
nicerilor. Așa n'a apucat să afle ren-
ghiul jucat amicului său, Niculae,
pe care până la moarte îl credea Ban
Mare în țara românească.

ISTORIA UNEI PASĂRI

de L. TOLSTOI

În casa noastră, o pasăre își făcu-
se un cuib în dosul ștolurilor și clo-
ca cinci ouă. Soră-mea și eu o pri-
veam cum își aducea fulgi și fire de
pac, spre a-și construi cuibul. Ne
hucuram tare mult când văzurăm
ouă.

De la un timp pasărea nu mai a-
ducea nici fulgi nici pac, ci se puse
pe ouă.

O altă pasăre, care se zicea că era
bărbatul, aducea viermi de mânca-
re nevastă-si. După câteva zile auzi-
răm niște ciripiri și priveam să ve-
dem ce se întâmplase în cuib. Erau
cinci păsărele goale-golase, fără a-
ripi și fără pene, cu ciocușorul moa-
le și capul cam mare.

La început, ni se păreau urâte foc,
și asta nu ne înveselia nicidcum.
Mama lor, se ducea după hrană și
când se întorcea, pușorii scoteau țipe
slabe și deschideau ciocul: at-
unci mama le împărtea bucățele de
viermi.

După opt zile, păsărele se mări-
ră, căpătără niște puf și se făcură
atât de frumoșele, încât contra obi-
ceiului nostru, nu ne puteam lua o-
chii după ele. Într'o dimineață, gă-
sirăm aproape de fereastră și jos la
jaluzele pasărea numă moartă. Ne
dădam cu gândul că ea s'ar fi așe-
zat acolo pe timpul nopții, și inchi-
zând jaluzelele de neașteptate, o
strivirăm.

runcărăm pasărea numă în iarbă:
pușorii strigau, scoteau capul afa-
ră din cuib, deschideau ciocul, dar
nu se găsea nimeni cine să-i audă.

Sora noastră cea mai mare zise:
—Iată! Acum nu mai ai nici ma-
mă, nu mai ai pe nimeni care să le
dea să mănânce. Să-i ajutăm noi.
Și, repede, luarăm o cutie pe care
o umplurăm cu vată pentru a pune
înăuntru cuibul cu cele cinci păsăre-
le, ce le adusesem în odaia noastră.

Alergam după viermi și miuam
pâine în lapte, ca să hrănim pe ni-
cui infometăți.

Măncău zdravăn, scuturau din
căpușorul lor, își curătau ciocul pe
marginea cutiutei; erau cât nici nu
se poate de veseli.

Măncău toată ziua și noi nu ne
mai săturam privindu-i.

A doua zi dimineața, ducându-ne
să vedem ce mai era cu pușorii, gă-
sirăm pasărea cea mică, cu pi-
cioarele încurcate în vată—moartă.

Scosserăm numai decât vată afa-
ră, spre a păzi de același pericol pe
celelalte, și o înlocuirăm prin
muşchi.

Către seară însă, alte două pa-
sări întinseră aripele, deschiseră
ciocul și muriră și ele.

După două zile muri a patra, așa
că nu ne mai rămase decât una sin-
gură. Eram incredințați că le dă-
ducem prea mult să mănânce.

Soră-mea plângea, și-și luă însă-
rlăna să scape barim pe ultima.

Cât despre noi, n'aveam nici mă-
car vee să ne uităm.

Cea din urmă pasăre era sănătoa-
să, veselă, vioacă: noi o botezărăm
Jiotchik (1).

Crescu așa de bine, încât începu
să zboare și să răspundă la numele
ei. Când sor-mea o striga: Jiotchik!
Jiotchik! ea sbura de s'aseza când
pe spate, când pe cap, când pe mâna
ei, și dansa îi dădea de mâneare. În
cele din urmă, se făcu atât de pu-
ternică, încât putea dansa singură,
singurică. Trăia în odaia noastră și
câte odată zbură la fereastră, dar se
întorcea să doarmă în totdeauna în
cutița ei.

Într'o zi stătea în căsuța ei, cu pe-
nele ciufulte în sus, întocmai ca su-
rorile sale când trăgeau să moară.

Sora mea nu părisea pe Jiotchik ci
o îngrijea, dar pasărea nici nu mai
mănca nici nu mai bea.

Zăcu trei zile, iar în a patra muri.
Când o văzurăm moartă, stând pe
spate cu piciorușele întepenite, bus-
trele izbucnirăm într'un plâns et a-
tât de amar, încât mama noastră
veni să ne întrebe că ce e.

Arătând pasărea moartă, dansa
înțelese totul.

Câteva zile, soră-mea cea mai ma-
re nu putu să mănânce nici să se
josece ci plângea într'una.

Învelirăm pe Jiotchik într'o prea
frumoasă pânză, o puserăm într'un
nic cosciug de lemn și o îngropă-
răm în grădina.

Pe mormântul ei ridicărăm o mo-
vibită de pământ și o piatră.

Trad. de Nicolae Michail

1) Trăește.

SĂPTĂMÂNĂ TEATRALĂ
a „Universului Literar“

A doua premieră a teatrului „Comœ-
dia“: „Hanul Roșu“ piesă în 2
acte, și „O farsă“.

Martī seara, noul teatru „Comœ-
dia“ a avut a doua sa premieră.
Spectacolul s'a început cu puternica
piesă „Hanul Roșu“ a d-lui Bassot,
după Balzac.

O sală plină a aplaudat cu caldu-
ră pe eroii acestei sguuitoare dra-
me al cărei subiect, în rezumat, e ur-
mătorul: în timpul unui război, în
care trupule franceze sunt meroni pe
drum, două ofițeri francezi poposesc
noaptea la „Hanul Roșu“ unde casierul
unei mari întreprinderi industria-
le împarte cu ei odaia sa. Casierul în-
credințează celor doi ofițeri o tăi-
nă care-l umplea de grije: într'o
geantă pe care o are în pat are o su-
tă de mii de lei, bani ai casei pe care o
servește. Prezența celor doi inși —
doi oameni cari prin însăși profes-
siunea lor sunt ținuți a fi oameni
de cinste, — îi ridică grija de pe su-
flet, și-l face să adoarmă liniștit.

Iată însă că în timp ce el doarme,
cel mai tânăr dintre ofițeri, (d. Ma-
nolescu), suferind de insomnie, apă-
sat de lipsa în care a lăsat pe hă-
trâna sa mamă, e torturat de gândul
că averea pe care a doarmă o are
lângă el e scăparea, e fericirea lui și
a mamei sale.

La frământarea lui, la întreaga ispi-
tă și la încercarea de a se convinge
că dacă ar fugi pe fereastră n'ar fi
văzut de nimeni, asistă de la început

până la sfârșit o-dalt ofițer (d. Bul-
finski). Odată întors în odaie și cu
sufletul ușurat de ispita, tânărul ofi-
țer adoarme. Tovarășul său se scocă-
tă după puțin timp însă și săvârșește
groaznică faptă care trăise numai
în gândul ofițerului adormit.

Dimineața criminalul vestește o-
morul, lăsând să se înțeleagă că el
fiind străin de crimă, omorătorul nu
poate fi de cât celalt ofițer.

Vin primarul, notarul, hangiul,
nevasta acestuia și alți oameni din
sat. Se găsesc oameni cari l-au vă-
zut pe tânăr ieșind noaptea pe geam.
Alte indicii cari-l arată ca omorător
pe același ofițer se găsesc chiar în
casă: e chiar bisturiul care lipsește
din trusa lui de doctor, dar cu care
nu el a tăiat gâtul nenorocitului ca-
sier.

Ofițerul uieșag e scos cu totul din
cauză după câteva minute, când vine
în anchetă un maior, care ca și
omorătorul, e german și care a trec-
cut în serviciul armatei franceze o-
dată cu anexarea provinciilor lor la
Franța.

Acest maior vrea cu orice chip, și
izbuteste, să-l arate pe tânărul ofi-
țer-doctor ca pe adevăratul uieșag,
spre desnădejdea primarului care,
dându-și seama de întinécimea afa-
cerii are în același timp bănuiala că
se condamnă un nevinovat. Ordinul
împăratului în asemenea cazuri e
însă categoric: furtul săvârșit de
un militar se pedepsește cu moartea.

Nevinovatul ofițer e scos din odaie
și, sub privirea îngrozită a celor din
casă, care văd totul pe geam, e în-
puscat; dar nu trece o clipă, și un
om vine în fugă de-afară, aducând
un nasture căzut de la tunica ofi-
țerului care fusese văzut ieșind noap-
tea și ducându-se spre rău, nasture
care nu e al executatului!

Cortina cade în această clipă spre
a acoperi priveștița neșpus de dra-
matică a situației de pe scenă și spre
a închide în sufletul tău impresi-
nea profundă a acestei sguuitoare
drame scosă din opera lui Balzac.

Această a doua premieră a teatru-
lui „Comœdia“ întărește speranțele
ce ne-am făcut cu privire la acest
nou templu al artei. Am avut Martī
seară prilejul să recunoaștem încă
odată că scena acestui teatru posedă
elemente de o reală valoare. D. Ma-
nolescu, cu adâncă sa pătrundere,
ne-a dat un tip din cele mai reușite.
Acelas lucru se poate spune și despre
d. Bulfinski, de la Teatrul Național
din Craiova, și despre d. Mărculescu,
în simpaticul și bine studiatul rol al
primarului. Oarecari micī stângăcii
ale unora din deținătorii rolurilor
mai mărunte credem că se pot în-
lătura printr'o mai îndelungată
repetiție.

Așa cum se prezintă însă noua
premieră a „Comœdiei“ care cuprin-
de și o farsă în care d-na Borgovan
s'a relevat ca un element foarte sim-
patic și de o rară gingășie, ca va fa-
ce punctul de atracție al multora din
iubitorii de teatru ales.

Mihail Negru.

DIN HAZUL ALTORA

CORESPONDENȚĂ

FANTAZIE

Scrisoare trimisă unchiului

Dragă unchiule,

Am mare nevoie de 100 franci. Îți
trimit aceste câteva rânduri prin-
tr'un comisionar care-ți va aștepta
răspunsul. Ai avea milă de mine,
dacă ai vedea cum mi se sură sân-
gela în obraz de rușine când îți scriu
aceasta.

P. S. Inviu de cutare, am alergat
după comisionar ca să-ți dau scri-
soarea îndărăt, dar n'aveam mai putere
să-l ajung. Faceți Domnule ca scrisoa-
rea aceasta să nu-ți cadă în mână!

Răspunsul unchiului

Scumpul meu Alexandru, nu-ți face
sânge rău și nu mai roși în zadar.
Corul ți-a împlinit ruga: comiso-
narul a pierdut scrisoarea.

I. C.

C RUCATURA STREINĂ

PATIMA JOULUI

Reproducerea unei stampe japoneze reprezentând mâni numeroase repezîn-
du-se infrigurate la niște cărți de joc.

TE-AI DUS!

Te-ai dus! Plângeai în urmă
Mestecenii și crinii
Și fluturii livezii
Și florile grădinii ..

Plângeam și eu, iar ochii
Te urmăreau în zare
Cum te pierdeai, fantomă,
In largă depărtare.

Și mă așteptam, odată,
Să mă întorcă privirea
Spre casa unde îți moare
Norocul și iubirea.

Și mă gândeam sub chinul
Durerii ce ai lăsat-o:
— Cui o să-ți dai de-azi gura
Ce 'ntâi am sărutat-o!

Te-ai dus, o floare albă,
Pe-aripi de vis purtată,
Dar a rămas în urmă
Parfumul ce mă 'mbată!

D. Iov

LITERATURA STREINĂ

EL VERDUGO

— CALĂUL —

de H. de Balzac

Clopotul orașelului Menda bătușe miezul-noptei. În clipa aceasta, un tânăr ofițer francez, rezemat de parapetul unei terase lungărețe, care împrejmuia grădinile castelului din Menda, părea cufundat într-o contemplație mai adâncă, care nu se împacă cu nepăsarea vieții militare; treburile să mai spun că nici-o oră din zi, nici un loc, sau vre-o noapte n'ar fi putut fi mai prietnică contemplerii. Cerul cel frumos al Spaniei, întindea deasupra capului său o boltă de azur. Stelele cari scânteiau și strălucirea dulce a lunii, luminau o vale foarte plăcută care se întindea plină de farmec la picioarele sale. Rezemat pe un portocal înflorit, șeful batalionului putea să vadă, la o sută de picioare în jos, orașul Menda, care părea că se pusesese la adăpostul vânturilor de la Nord, la poalele stâncii pe care era zidit castelul. Întorcând capul, el zări marea ale cărei ape strălucitoare încadrau peisagiul cu un brâu de argint. Castelul era iluminat. Zgomotul vesel al unui bal, accentele unei orchestre, râsul câtorva ofițeri și al dansatoarelor aungeau până la el amestecat cu murmurul apelor din depărtare. Răcoarea proaspătă a nopții îi înviora corpul ostentiv de căldura zilei. În fine, grădinile erau plantate cu arbori așa de mirositori, cu flori așa de suave încât tânărului i se părea că e cufundat într-o baie de parfum...

Castelul din Menda aparținea unui nobil spaniol care îl locuia cu familia lui. În tot timpul acestei serate, cea mai mare dintre fete privise pe ofițer cu un interes urmat de o anumită tristețe. În cât sentimentul de compătimire exprimat de spaniolă nu putea să nu pună pe gânduri pe francez. Clara era frumoasă, și cu toate că avea trei frați și o soră, averea marchizului de Leganes, părea destul de considerabilă pentru ea. Victor Marchand să creadă că tânărul fată va avea o zestre mare. Dar cine ar putea crede că fiica bătrânului cel mai mândru de rangul său ar putea fi dată în căsătorie fiului unui băcan din Paris! De altmintelea, francezii erau pizmoniți. Marchizul fiind bunicul generalului G... t. r., care guvernă provincia, că ar pregăti o răscoală în profitul lui Ferdinand al VII, batalionul lui Victor Marchand era cantonat în orașelul Menda pentru a potoli mișcările alăturate care erau supuse marchizului de Leganes. O depeșă, venită de curând din partea maresăului Ney, vestea că englezii au să

Serbările încoronării împăratului Indiilor

Se știe că regele Angliei s'a încoronat luna trecută, cu un fast ne mai pomenit, împărat al Indiilor, la Delhi.

Reproducem aici o fotografie de la aceste serbări, reprezentând mulțimea hindușilor prosternându-se în fața tronului suveranilor—după încoronare—într'un elan de adoratie.

debarca în curând pe coastă și îl arătă pe marchiz ca unul ce avea legături secrete cu cabinetul din Londra. De altfel, că toată buna primire pe care acest spaniol o făcuse lui Victor Marchand și soldaților săi, tânărul ofițer era cu ochii în patru. Îndreptându-se spre această terasă unde cercetase starea orașului și mișcările îndreptate spre supravegherele sale el se întreba ce fel de înțelepțe trebuia să dea prieteniei pe care marchizul nu încetase să i-o mărturisească, și cum liniștea ținutului putea să se împacă cu neînțelegerea generalului său; dar de la un timp, acest gânduri dispărură din mintea tânărului comandant printr'un sentiment de prevedere și printr'o curiozitate cu drept legitimitate. Observă în oraș un număr destul de mare de lumini. Cu toate că era ziua Sfântului Iacob, înșuși poruncise ca chiar de dimineață focurile să fie stinse la ora precisă de regulament. El văzu bine că lei și colo strălucesc baionetele soldaților lui, la posturile obișnuite, dar tăcerea era solemnă și nimic nu denunța că spaniolii fuseseră în prada beției unei zile de sărbătoare. După ce se străduise să afle gârșea de care locuitorii erau vinovați, găsi în această vină o taină cu atât mai de neînțeles cu cât lăsase ofițeri însărcinați cu poliția de noapte și cu rondul. Cu violența tineretii se aruncă printr'o spărtură pentru a coborâ repede stâncile și pentru a sosi astfel mai degrabă decât pe drumul obișnuit la un post mic așezat la una din marginile castelului, când un zgomot mic îl oprî din fugă. I se păru că aude zgomotul pe care îl face nisipul alector cădeat de pasul ușor al unei femei. Întoarse capul dar nu zări nimic; privirea îi fu atrasă de zgomotul neobișnuit al oceanului. El zări acolo ceva atât de înspăimântător, încât stătu multă vreme pe loc, ținut de mirare crezând că îl înșală simțurile. Razele alburii

ale lunii îi permisă să distingă niște pânze de corăbii la o depărtare destul de mare. Tresări, și încercă să se convingă că aceasta era o vedenie pricinuită de fantezia indurilor și lunii. În acest moment o voce răgușită pronunță numele ofițerului, care privi prin gaură și văzu ridicându-se de acolo încet, un soldat care îl întovărășise la castel.

— Dumneavoastră sănateți, d-le comandant?

— Da! Ei bine? îi zise încet de tot tânărul comandant pe care un fel de presimțire îl făcuse să vorbească șoptit.

— Ticăloșii ăștia foiesc ca viermii și mă grăbesc, dacă îmi dai voie, să vă comunic micile mele observații.

— Vorbeste! răspunse Victor Marchand.

— Urmărit pe un castelan care se tot învârtea pe aci cu un felinar aprins în mână. Un felinar nu prea o lucră curat și n'ăși putea crede că creștinul ăla să se fi servit de el ca să aprindă lumânările la ora asta. Vor să ne mănânce capul, mi-am zis eu, și mă apucați să-l urmăresc pas cu pas. Astfel, d-le comandant, la trei pași de aci, am descoperit pe o stâncă, o însemnată grămadă de vreascuții...

Un zgomot îngrozitor care răsună de odată în oraș, întrerupse pe soldat. Bietul grenadier primi un glonț în cap și căzu. Flacăra unui foc de pac și de lemni uscate strălucia la zee pași de comandant. În sala baltului instrumentele și răsetele încețară. O tăcere de moarte, întreruptă din timp în timp de gemete, înlocuise pe neașteptate zgomotul muzicii și al serbării. O bubuitură de tun răsună pe întinderea albă a oceanului. O sudoare rece curgea pe fruntea tânărului ofițer: n'avea sabie. Înțelese că soldații lui pieriseră și că englezii au să debarce. Se văzu dezonorat dacă scăpa cu viață și, trădus în fața unui consiliu de război; atunci, măsură cu ochii adârcimea

văii și se aruncă în ea când mâna Clara o apucă pe a lui.

— Fugi! zise ea: frații mei mă urmăresc ca să te omoare! Jos la poalele stâncii, pe colo, vei găsi calul lui Juanito... Haide!

Ea îl împinse; tânărul o privi înmărmurit câțeva vreme; dar supunându-se numai de cât instinctului de conservare care nu părăsește nici odată pe un om, fie el cel mai tare, se rozezi în spre par în direcția ce fusese arătată, și fugi pe stâncile pe care numai caprele le umblăseră până atunci. Auzi pe Clara strigând fraților ei să-l urmărească; auzi pașii urmăritorilor lui; auzi, șuerându-l pe la urechi, gloanțele mai multor descărcături; străbătu valea, găsi calul, încălecă și dispăru cu repoziciunea luminii.

În câteva ocazii, ofițerul cel tânăr ajunsese la cartierul generalului G... t. r., pe care îl găsi prânzînd cu întreg statul-major.

— Vă predau capul meu! strigă el apărând galben și istovit.

Se așeză și povesti, îngrozită, că întâmplare. Povestea lui pricinuită o tăcere înfricoșătoare.

— „Te găsece mai degrabă nenorocit de cât criminal”, răspunse însfârșit înspăimântătorul general. „Nu ești răspunzător de răscoala spaniolilor și ești te iert, afară numai dacă maresăul n'ar hotărâ altfel în privința asta.

— Aceste cuvinte nu dădură decât o slabă mângăere nenorocitului ofițer. — „Dar când o afla împăratul?” zise el.

— „Are să poruncească să te înăpuste, dar vom vedea! În sfârșit să nu mai vorbim de asta!” adăogă cu ton aspru. „Acum e vorba să chibzuim o război care să înspăimânte țara asta, unde se războiește la fel cu sâmbătorii.

Un ceas mai târziu, un regiment întreg, un detașament de cavalerie și o baterie de artilerie, erau în marș. Generalul și cu Victor, mergeau în fruntea acestei armate. Soldații, aflând de mărșul camarazilor lor erau roșii unei furii fără seamăn. Depărtarea dintre orașul Menda și cartierul general fu străbătută cu călăteala uluitoare. În drum generalul găsi sale întregi înarmate. Toate aceste nenorocite sădălețe fură împresurate și locuitorii zdrobiți.

Printr'o fatalitate de neexplicat, corăbiile englezilor rămăseseră în nemiscare, fără să poată înainta mai târziu se află că corăbiile acestea aveau pe ele numai artileria și că ele merseseră mai bine de cât felul de transport. Astfel orașul Menda, lipsit de apărătorii pe cari îi aștepta, încrezându-se în sosirea vaselor engleze, fu înconjurat de trupele franceze aproape fără nici o împotrivire, locuitorii plini de spaimă se predară de bună voie. Printr'unul din acele devotamente, care n'au fost rare în peninsula, omerătorii francezilor, prevăzând după cruzimea generalului că Menda va fi distrusă prin foc și populația întreagă trecută prin ascuțitul săbiei, se dădură singuri în mâinile generalului. El primi această ofertă dar punând în ea condiția ca, locuitorii castelului, de la ultimul valet și până la marchiz să fie puși în mâinile sale. Această capitulare fiind consimțită, generalul promise că va lăsa restul populației și că va opri pe soldații lui să jefuiască orașul sau să-l pucă foc. Se ceru o despăgubire enormă și cei mai bogatii dintre locuitorii fură luați prizonieri pentru a garanta plata ce trebuia făcută în război și patru de ore.

Generalul luă toate precauțiunile necesare pentru siguranța trupelor lui și a ținutului și nu îngădui ca soldații să doarmă prin case. După ce li așeză în lagăre se urcă în castel pe care puse stăpânire militară.

(Va urma).

Trad. de Al. Constantinescu

EDMOND ȘI JULES DE GONCOURT

SORA FILOMENA

TRADUCERE DE

MIHAIL NEGRU

— U R M A R E —

Intr-o zi, după ce d-na de Viry o lăsa în ajun să mănânce împreună cu Henry, care la pension căpătase crucea, ea refuză să mănânce cu mătușa sa în bucătărie.

Odată, când nu fu lăsată să intre la o serbare de copii pe care d-na de Viry o dădea în fiecare an la începutul secolului, rămase toată ziua în anticameră pe un scaun, oftând și având puterea să-și ascundă lacrimile cari-și umpleau ochii.

Pentru ea erau pricină de durere mișcările de lucrușoare pe care nu le înțelegea de loc, dar pe care le simțea: cea mai mică uitare a persoanei sale, oarecare vorbă pe care d-na de Viry le scâpa despre ea fără nici o intenție, cuvinte cu care lumea, fără să se gândească, arată neegalitățile rangurilor, tot ce prindea în chip instinctiv privitor la situațiunea ei inferioară în casă, îi pricinuia amărăciunea unei umilințe.

După două ani de zile, d-na de Viry ara nemulțumită de apăsările, de suferințele copilei. Pentru fericirea, pentru viitorul ei, trebuia îndepărtată, trebuia ca ea să schimbe aerul și mediul.

Cu multă strângere de inimă, bătrâna primi vederile d-nei de Viry, fără să le prea înțeleagă; astfel stă-

Filomena rămânea adeseori pe gânduri

până se înțelese cu sluga ca Lunca următoare copila să intre într-o casă de educație a orfanilor sărace, casă ținută de niște surori, în susul soburgului Saint-Denis.

În ziua plecării, fu o scenă grozavă. Copila, înăbușindu-și suspinul, se agăța de mobile, de rochia d-nei de Viry. Ea se împotrivi și se zbatu din toate puterile, în brațele mătușii sale, care fu nevoită să o ducă.

După ce trecu pragul mănăstirii, toată violența deszădejdiți sale pieri; durerea ei fu durerea unei persoane vrăstnice, mute și de ghiață. Când surorile-i luară bonetul de broderie englezească și rochia de mătase, făcându-și din rochia de mireasă a mamei sale, pe care mătușa-sa pusese de-o vopsise; când îi puseră pe cap micul bonet de pânză încrețită și o îmbrăcară în rochia de lână verde și largă, fu cuprinsă de un tremur ușor; ochii roșii îi rămăseră însă uscați. Lacrimile nu-și veniră decât când se culcă. Până la micul nopții nu dormi. În noaptea ochilor ei deschiși și fără de somn, de asupra acestui vâl negru care năvăla înaintea ochilor ei lumină fugare și mișcătoare, asemenea scânteilor de foc cari alungă asupra unei hârtii arse, se desena după trecere de câteva minute, viu de tot și parcă la îndemâna ei, colțul saleniului în care-și punea pusca cu săo pedepsească.

Ca din fundul unei pănze întinse, amintirile se apropiau de ea neobișnute, și se oprău înaintea privirii ei. Aci vedea coșul de vin de Champagne în care mătușa-sa o culca seara în bucătărie, înainte de a se sui cu ea în odaie, la etajul al cincilea, — și oareșaful culcușului

din dormitorul unde i se părea că vede acum îndoiturile șervețelor pe care dormea în acest coș; aci vedea jocurile ei, când înapoindu-se cu mătușa sa dela piața unde făcuse târgurile pentru masă, sărea ca un dula în patul d-lui Henry și îi vâra acestuia mâinile înlembite de frig pe sub gulerul cămășii, până când adormitul, jumătate mâniaș și jumătate răzând, deschizând un ochiu, o arunca cât colo pe covor dându-i o arunca cât colo pe covor dându-i

A doua zi, fiindcă mai era la mănăstire o fetiță pe care o chema Maria, și fiindcă aceasta ar fi pricinuit încurcături, i se spuse că de-acum încolo, în loc să o mai cheme Maria, are să o cheme Filomena.

Aceasta fu ca o ultimă jefuire a copilei. O duruse mai puțin când a simțit că e desbrăcată de rochia cu care venise dela mătușa-sa. I se părea că i se ia tot, că i se ia toate lucrurile cari îi rămăneau de acolo, dela d-na de Viry, din vremea aceea fericită...

Ea uri numele acesta de Filomena, care era botezul ei la mănăstire, botezul acestei vieți care o speria; multă vreme se făcu că n'auze când era chemată pe noul ei nume.

În primele zile, surorile o mângâiară și cântară să o distreze; îmbrățișerilor și grijilor lor ea răspunse cu o împotrivire de inerție, cu o răbdare posomorâtă, cu o deszădejde surdă.

În această casă liniștită, plină de pace, dar plină de asemenea și de tăcere, și care-i părea moartă, între acești pereți înalți și goți, în mijlocul acestor surori cari-i păreau aspre și de temut până și în blândețea lor, copila se închidea cu nervozitate în ea însăși. Aerul pe care-l respira acolo cădea ca un frig asupra inimii sale, și ea aduna într'însa toate îndușerile, voind parcă să și-o încălzească. Se gândea la sărutările mătușii-sale, cari nu erau de loc ca sărutările surorilor, în adâncul cărora ea descoperia o compătimire banală, care n'o mulțumea de fel.

Pentru întâia oară în viața ei găsea lipsă de căldură și de viață într-o mângâiere.

Cu toate acestea, încet-încet cea dintâi amărăciune a copilei se potolea. Obicinuința și plictiseala dezarmău părțile ei de rău, legănate de scurgerea mereu aceea a ceasurilor, de disciplina și regula neclintită a trenurilor, de asemănarea zilei de mâine cu cea de ieri. În această viață fără nici o întâmplare și care se urma de dimineață până seara, totdeauna aceeași, totdeauna asemănătoare: scularrea, la cinci ceasuri dimineața; curățarea casei, la care luau parte toate fetele, unele măturând, altele făcând paturile, altele — câte trei sau patru — târând covoarele de pat în curte unde le scuturau aruncându-și praful în nas; la nouă ceasuri supă; până la amiază clasă: cititul, scrisul, istoria sfântă, cele patru operații aritmetice; la prânz masa cu supă și cu vecinicul rasol pe care copilele-l numeau gât; la unu se auzea sunând clopotul care la chema dela recreație la lucrul cu acul, din care se înțelegea casa: atelierul, în care cele mai mici țineau cărpe de șters și unde cele mai sărguitoare dintre ele încercau să bătă butoniere: la trei, bucată de pâine, armată de o scurtă recreație; după aceea, până la ceasurile șapte, se luau din noul acul și cărpele; în urmă venea cina cu ierburii, recreația de după masă, și la nouă ceasuri culcare.

Nu mai fu văzută plângând. Nu se mai gândi să scape; ai fi zis că s'a făcut într'însa schimbarea unei boli. Ea, care fusese așa de zglobie,

de o zburdănicie așa de săltăreată și de zgomotoasă, nu mai făcu nici un zgomot și nu mai avu nici o izbucnire a firei sale. În recreații, surorile erau nevoite să o facă aproape cu sila să se joace...

Deveni ciudat de liniștită, și chiar întru câțva domoală; glasul i se obicinuî să tărăgăneze și căpăta un accent nian-nian.

Avea înfățișarea, poza, ținuta supusă, tristă, săpănită a acelor sărmani copii din popor cari tot par că duc iarna'n spate. — La mănăstire, surorile nu erau nemulțumite de ea; lucra fără cine știe ce râvnă, dar nu-i era gândul într'airi. N'aveau să se plângă de ea decât că e cam lenșe.

Însă aerul mănăstirii, această existență pasivă, nu stănseseră decât în afară pornirile aprinse ale firei copilei. În capul său mai puțin activ, gândirea se zbuciuma acum mai tare. Avea friguri în tot cursul săptămânii care preceda întâia Duminică a lunii. — Ziea de vizită a rudelor, — când venea mătușa-sa să o vadă. În ziua aceea, când copila era chemată în vorbitor, venea acolo așa de cutremurată de emoție încât de două sau de trei ori mătușa-sa se temea să n'o vadă leșinată. Și apoi tot ceoace se gândise să-i spună, dela cea din urmă Duminică în care o văzuse, se grămădea în vorba ei șoptită și întretăiată. Incepea fraze, idei, și, pe neașteptate, ne știind cum să spună totul, se oprea scurt, uitându-se la mătușa-sa.

Și atunci, lipindu-se de bătrână, care râdea și căreia-i venea să plângă, stând aproape pe scaunul ei, trecându-i brațele împrejurul gâtului, o silea, mângâind-o, să-și dea capul aproape de tot de capul ei; și stănd așa, ridicându-și ochii asupra mătușii sale la fiecare întrebare pe care i-o puneau, o întreba despre portarul casei, despre lăptăreasa din strada lor, despre d-na de Viry și Henry, întreba dacă cei de-acasă dela d-na de Viry mai vorbesc de ea, dacă d. Henry n'a uitat-o, și când are să fie ziua lui, ca să-i scrie. Când suna ora unui trebuia să se părăsească; așa vorbitorului se închidea, copila pleca; însă deschidea din nou ușa pe jumătate, și vârând capul prin ea, îi trimetea mătușii sale, într'un zâmbet de adio zglobiu și trist, o ultimă sărutare.

Când din întâmplare, mătușa nu venea să o vadă la amiază, și când copila, dela prânz și până la unu simțea o zguduire dureroasă, ca o lovitură în inimă, la fiecare chemare a câte uneia din tovarășele sale, ea nu avea astămpăr până la vecernie. Pe banca pe care era așezată cu tovarășele sale, în lungul șir de bonetele alb cu fundul transparent, înegrit de părul copilelor, deasupra șirului de capete nemișcate, capul ei se mișca neîncetat; la fiecare clipă șintorea jumătatea chipului, jumătatea frunții, o suviță de păr, întreaga privire. În cale din urmă, dădea cu ochii, în biserică, în mijlocul tuturor bonetelor, de bonetul cu panglică albastră al mătușii sale. La ieșire bătrâna o aștepta și, de la ușa mănăstirii: copila voia ca dansa să meargă cu ea în rânduri și să-i dea brațul pe stradă.

Biserică îi place să înconjoare copilăria cu tinere și cu chipuri frumoase. Ea știe cât sunt de simțitoare față de cei dimprejurul lor aceste tinere ființe la cari simțul des-teaptă sufletul. Ea încearcă să placă ochilor lor, încearcă să le fie plăcută prin farmecul femeilor cari-i îngrijesc, cari-i cresc și-i instruiesc. Ea caută printre surori pe acele cari au o înfățișare mai atrăgătoare și cari sunt mai duioase, spre a le rândui cu serviciul pe lângă copii. S'ar părea că ea dorește, prin zâmbetul acestor figuri ale tinerețelor surori, să dea orfanilor imaginea zâmbetului unei mame.

Dintre cele zece surori cari creșteau pe orfane, aproape toate erau tinere, aproape toate erau dragute. Chiar cele cari n'aveau de fel trăsăturile regulate aveau o expresiune de blândețe în privire și de bunăvoință

în vorbă, care le făcea simpatice și pline de grații. Dintre aceste surori, una singură era mai nenorocită.

Sora aceasta era aproape cocoșată, atât de mult un umăr era deasupra celuilalt. Ea vorbea cu un accent gascon, care'n gura ei făcea cel mai caraghios efect. Afară de aceasta, avea o figură de mască. Nu puteai să te uiți la ea sau să o auzi fără să te gândești la Vasilache; copilele îi ziceau sora Cocoșilă. Avea gesturi de bărbat; ședea de obicei picior peste picior, își bătea coapsele vorbind; uneori ședea cu mâinile la spate. Purtarea ei era aspră și necioplită și aproape te speria când îi vedeai întâia oară sprâncenile negre, groase de un deget.

În pofida înfățișării sale, Margareta era cea mai bună ființă. Mica pensiune ce i-o trimetea familia sa, o familie de mică noblete din Perigord, o dădea toată pe prăjituri pe cari le dădea micuțelor când ieșeau la plimbare.

Văzând în mijlocul tovarășelor sale pe această fetiță mălănită și stând la o parte, neavând inimă nici măcar pentru joacă, buna soră înțelese că acolo era o rădă, că era ceva de mângâiat în adâncul acestei fetițe, pe care celelalte surori, descurajate de încercările făcute la început, o lăsați singură.

Ea se legă în chip instinctiv de de Filomena, se ocupă de ea în recreații, îi cumpără o frinchie de sărit, îi micșoră partea de cusut în atelier care îi era prea mare. Filomena ajunse ocrotita ei, pensionara ei adoptivă.

Intr-o zi, când eșeau la gustarea de seară, pe neașteptate și fără pricină, Filomena se aruncă în brațele ei și izbucni în lacrimi, neputându-i mulțumi de cât așa. Sora nu știa ce să-i spună, de oarece începea și ea să plângă fără să prea știe de ce, când copila se porni pe neașteptate pe un hohot de râs care-i lumină ochii umeziți; ridicând capul, văzuse ce multă de râs avea sora Cocoșilă cu lacrimile șiruind pe obraz.

De atunci Filomena semănă cu toate fetele cari erau cu ea. Îi mai rămase pe figură o oarecare înfățișare de seriozitate, deschis însă și fără îmbufnare. Prinse din nou plăcere de tot ce era de vârsta ei. Regăsi ardorile, poftele, micile patimi, sănătatea voioasă a acestei prime tinereți care o o a doua copilărie. Îi reveni dorința de a se juca. Emulațiunea o aprinse. Se apucă mai cu nădejde de lucru.

Se gândea adeseori la acea mare inimă de argint a Fecioarei așezată în peretele oratorului, unde se prindeau cu câte un ac numele acelor dintre tovarășele ei cari avuseseră cea mai bună purtare în cursul săptămânii; și dorea toate micile distincțiuni cari răsplăteau sângele fetelor în atelier, panglica verde și medalia de argint a copilului Isus, panglica roșie a Sfântului Ludovic de Gonzague, panglica albă a sfinților Ingeri.

Acum fiecare săptămână avea pentru dansa distracția ei, plimbarea de Jof, această mare plăcere care în primele timpuri i se părușe așa de posomorâtă.

Aproape totdeauna surorile duceau mica ceață dealungul canalului Sr. Martin. Copiile mergeau două câte două, lăsând în urmă-le, cu murmurul glasurilor lor, ca un zumzet al unor roș de albine, privind în treacă spre un ștregar care pescuia, un câine care alerga pe un vapor, o roabă care era împinsă pe o scândură aptecată, — fericite văzând ceea ce vedeau, respirând, auzind zgomotul pe care-l făcea Parisul.

A se citi urmarea în „Universul Literar“ care va apare Duminică viitoare

Ilustrația noastră colorată Eroismul soldaților italieni la Tobruk

În luptele lor cu turcii în Tripolitania și Cirenaica, trupele fraților noștri italieni, au dovedit un curaj și un eroism cu adevărat legendar. Un episod măiestrit de eroism s'a întâmplat cu prilejul luptelor de la Tobruk, unde turcii au fost învinși și siliți să se retragă în deșert.

Ilustrația noastră reprezintă acest episod eroic, întâmplat în ziua de 22 Decembrie, lângă Tobruk. Secțiunea de mitralieze comandată de căpitanul Marcucci și de locotenentul Boella, compusă din vre-o 60 de oameni, a fost atacată de o trupă de mai bine de 500 de luptători arabi, deci de o forță aproape înzecită.

Cu toate că era atacată de o trupă așa de superioară numerică, frații noștri italieni nu s'au retras ci au înțreținut focul până când unul după altul au căzut toți în lupta cu adevărat spartanică.

Locotenentul Boella a căzut după o luptă eroică și d'abia au mai rămas vii vre-o cinci soldați. Totuși, căpitanul Marcucci comandă lupta înainte și cade, ca un adevărat erou, lovit de gloanțele vrășmașe peste cadavrele eroicilor săi soldați.

Pe când arabii, după obiceiul lor barbar, începuseră să desbrace și să jeluască pe acești eroi morți, sosiră două companii de infanterie italiană, atrase de șgomotul împușcăturilor. Lupta a relinceput mai erăncenă, și arabii desorientați de violente asalturi cu baioneta, s'au retras în desordine. Iată ce exemple de vitejie dau soldații glorioși ai Italiei.

În cursul lunii acesteia va apare volumul de versuri al tânărului poet Victor Eftimiu.

Se anunță că maestrul Ștefănescu va organiza, pentru luna lui Martie, o stagiune de operă română, cu operele Tosca, Ernani și alte câteva.

„Universul Literar” face dăru de seamă pentru toate lucrările literare ce se depun la direcția lui.

Marele scriitor francez Mauriciu Maeterlink a hotărât să creeze un premiu bi-annual de șaisprezece mii de lei, care va fi decernat celei mai bune lucrări publicate în limba franceză, în curs de două ani, fie această lucrare literară, artistică sau științifică.

Miliardarul american Pierpont Morgan a cumpărat acum de curând cu două milioane dolari -- 10 milioane lei -- o faimoasă colecție de artă cunoscută de amatori sub numele „Colecția Hoentschell”.

SAPTĂMANA HAZLIE

-- Iată pe soacră-ta... E de pământ.
-- Aș vrea-o mai bine în pământ!

Casă de Sănătate

SPECIALA PENTRU
BOALE DE FEMEII
SUB DIRECȚIA
Doctorului I. KIRIAC
Chirurg primar; șeful serv. de gynecologie
at spita elor Eforiei
SECTIE SEPARATA pentru BARBATI
(hemoroide, hernii, tumori, calculi
vesicale, stricturi uretrale, etc.)
Strada Sf. Ionici 8, în dealul Teatrului National
-- TELEFON 2/96 --

VĂPSEA DE PĂR RAPID GARANTAT ABSOLUT NEVĂTĂMTOARE

Văpșeste imediat părul cărunt sau albit, în negru, brun, castaniu sau blond într'un mod atât de perfect și de natural în cât nu se cunoaște de joacă părul e văpșit. Intrebuițarea mai simplă și mai ușoară ca la ori-ce altă vâpșea de păr.

Prețul lei 2.50. La nemulțumire se restituie imediat costul.

BONBOANE ORIENTALE Parfumează admi- rabil gura

și distrug ori-ce miros urât al gurei provenit din tutun, dinți stricați sau stomac deranjat.
Cutia 50 bani la drogerii și farmacii.
Observați marca *Semiluna cu steu* singure veritabile.

CREMA FLORA POMADA PUDRA FLORA Capilogen SAPUN FLORA (Apă de păr)

TUSEA cea mai rebelă, bron-
șitele acute și cronice,
tusea măgărească, vindecă sigur

Sticla lei 3. -- La drogerii și farmacii

PURGEN

PURGATIV IDEAL
cu renume universal

De o eficacitate absolută sigură. Cutia cu 25 purgative lei 1.50. Observați ca fiecare pastilă să aibă inscripția: **PURGEN-BAYER**, singurul veritabil.

ANEMIA (lipsa sangelui), clorosa, r-a-
rastația, histeria, slăbiciunea
generală, vindecă

recomandat de prof. dr. **Buciliu**, prof.
dr. **Ieone**, prof. **V. Negel**, Iași, și
alții, ca unul din cele mai puternice recon-
stituante ale corpului slăbit. **Sticla lei 4.**

DURERI REUMATICE

Nevralgii, migrenă,
dureri de cap și de dinți
vindecă sigur

PASTILELE Nevralgice Jurist

Un flacon 2.50

La drogerii și farmacii

Știri și fapte

Academicianul francez Jean Richepin, care urma să țină câteva conferințe luna trecută în Capitală, și care fusese împiedicat de a veni din pricina boalei fiului său, și-a anunțat acum sosirea pentru jumătatea lui Februarie.

Prima conferință, marele poet o va ține la Ateneu în scara de 17 Februarie.

La Teatrul Național se repetă cu multă stăruință *Hamlet*.

Se știe că rolul principal va fi ținut de d. **Bulandra**. După o ultimă dispoziție, rolul Ofeliei va fi ținut de d-ra **Macri**.

„Societatea autorilor dramatici”, reprezentată prin comitetul ei, va fi primită în curând în audiență de M. S. Regina.

Înaintați

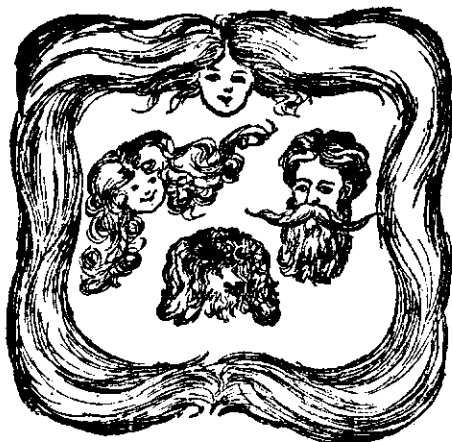
prin mandat sau
măști postale **Lei**
1.90 și veți primi
prompt, discret, franco și recoman-
dat cea mai utilă, mai interesantă și
mai nouă carte ce s'a publicat în
to limba română despre *Buna cu
vință, Eliecheta, Furtărie frumose,
Manierele elegante, Arta de
se face cineva plăcut în societate,
Scrisori de amor și cerveri în căsă-
torie, Limbajul florilor, Felicitări
pentru zilele onomastice, Poezii
pentru declamat în societăți, Ver-
suri și Toaste*, etc., cea mai nouă
ediție. Ori-ce comandă se face numai
prin poștă și se adresează împreună
cu banii exact astfel: **Agenției de
publicitate literară PRESA**, că-
suta poștală 153, București.
Păstrați acest anunt!

RECOMANDĂM

tuturor cea mai nouă *Carte de bucate*,
ultima ediție, volum frumos de peste
200 pagini cu multe ilustrații. Cine
vre-a să învețe în adevăr perfect bu-
cătăria română, nemțească și fran-
zească (bucate, prăjituri, dulceturi,
conserve, licoruri, siropuri, etc., etc.)
săși procure de la noi această *carte
de bucate*, cea mai bună existentă.
Adresați comenzi exact astfel: **Agen-
ției de publicitate literară «PRESA»**,
Căsuța 153, București. Trimitoți tot-
deodată și costul de 2 lei prin mandat
postal și veți primi cartea franco și
recomandată.

Hartie Maculatura de vânzare
la administrația zia-
rului „UNIVERSUL”.

LEI 1000 RASPLATA PENTRU PLEȘUVI ȘI SPANI

O barbă elegantă și creșterea părului se obține în 8 zile prin întrebuițarea balsamului „CARA”. Acest balsam face să crească părul și barba la ori-ce pleșuvi precum și persoanelor ce le crește părul rar.

„CARA” este cel mai bun produs al științelor moderne pe acest teren și e recunoscut ca unicul balsam care poate într'adevăr să provoace o creștere a părului, chiar la bătrâni.

De aceea balsamul de păr „CARA” este întrebuițat în întreaga lume de toți domni și tenei bătrâni precum și de doamne.

„CARA” provoacă regenerarea papilelor capilare numai după puține zile de întrebuițare și poate să se obțină o bogată creștere de păr.

Nevătămarea se garantează! Dacă nu e așa plătim:

LEI 1000 BANI GHEȚA

tuturor pleșuvilor și spânilor precum și persoanelor cu păr rar cari au întrebuițat „CARA” fără efect timp de 4 săptămâni. Suntem singura casă care dăm asemenea garanție.

D. Iosef Sillhavy, scrie:

Onorată Casă!
Un prieten al meu obținând în 3 săptămâni o frumoasă barbă prin balsamul D-voastră, vă rog să-mi trimiteți și mie ramburs un pachet „CARA” de 6 coroane.

Cu stimă, **Iosef Sillhavy**, Erszebetfalva, Ungara.

Casa „CARA”, Kopenhaga

Pentru pachetul trimis „CARA” mulțumesc din inimă. Întrebuițez acum preparatul numai de 12 zile și observ un bun rezultat: părul nu-mi mai cade, ci pare că se face mai puternic și mai gros și nu mi-a crescut puțin în raport cu timpul scurt de când am început a întrebuița balsamul. Asemenea și creșterea barbei s'a împuțernicit fără îndoială. Am întrebuițat o mulțime de remedii pentru păr fără nici un rezultat; pentru al D-voastră, vă mulțumesc însă din inimă, și voi recomanda în totdeauna acest superb preparat.

„CARA” dă părului și barbei o învâțisare strălucitoare, cum și ondulațiuni, și se trimite contra cost ramburs în întreaga lume. Dacă se comandă la casa centrală. Un pachet „CARA” costă **LEI 6**; două pachete **LEI 10**.

Cara Haus, Kopenhagen V 302, Dänemark. (Scrisorile se franchează cu 25 bani, cărțile postale cu 10 bani)

Reclama este sufletul comerțului

NOUILE MARI PREMII

OFERITE DE ZIARUL

UNIVERSUL

ABONAȚILOR SĂI CU INCEPERE DE LA 28 NOEMBRIE, 1911

O SPLENDIDA VILA LA SINAIA

«VILA MARIA», construită anume pentru tragerea viitoare, pe strada I. C. Brătianu, în poziția cea mai pitorească din localitate

O CAMERA DE CULCARE ÎN BRONZ

de mare valoare, al 7-lea dormitor furnizat pentru premiile noastre de *Industria metalică «Marcu»*, Bulevardul Elisabeta, No. 8

UN DORMITOR DE LEMN FIN

construit în marea fabrică de mobile de lemn *Maria V. Găica*, șos. Mihai-Bravul, 37 și str. Șerbănică, 40, Sucursala cat. Victoriei, 107

UNA GARNITURĂ MOBILĂ DE STEJAR TAPISATĂ, PENTRU ODAE DE BIUROU

compusă din una canapea, două fotolii și șase scaune

UN BIUROU DE STEJAR MASIV ȘI UN FOTOLIU DE BIUROU TAPISAT

Toate acestea cumpărate de la cunoscuta *Expoziție de mobile Gildener Rosenthal & Hascal*, București, str. Carol, 64, etaj 1

O jumătate garnitură mobilă de lemn roșu lustruit, culcarei mahonului

pentru intrare, compusă din una canapea, 1 scaun, 2 marșize, 2 taburele, una masă cu goamă de cristal. Toate îmbrăcate cu mochetă. Acestea cumpărate de la marele magazin de mobile *Compania Americană*, str. Carol, 74, vis-à-vis de pista de flori (langă hotel D. C. A.)

Un serviciu de masă pentru 12 persoane, compus din 12 linguri, 12 furculițe și 12 cuțite de alpaca veritabil argintate și bogat decorate, în cutia lor de piele imitată și căptușită cu mătase.

Un serviciu de vin pentru șase persoane, compus din: una carafă și șase pahare de cristal Bacara, cu monturi de alpaca veritabil argintate, imitând exact argintul oxidat; toate aceste obiecte puse pe o tavă rotundă, tot de alpaca veritabil argintată.

Una pereche stăpnițe de alpaca argintate și bogat decorate.

Toate aceste obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de ceasornice și bijuterii în gros și en détail *Frații A & I. Roller*, București, strada Smârdan, No. 35, etajul 1.

Una pendulă de lemn lustruit, frumos ornamentată, în lungime de 87 centimetri, întorcându-se la 15 zile.

Una pendulă de perete, de lemn de nuc lustruit, frumos sculptată, în lungime de 77 centimetri, întorcându-se odată la 15 zile.

Una harmonica superioară, burduf dublu, colțurile legate, cu 21 clape și 8 basuri, toate de oțel.

Un ceasornic de masă de lemn de stejar, reprezentând un castel medieval, înălțime 36 centimetri, având o muzică cu două cântece naționale.

Cumpărate de la «Compania generală», biuro de importanțuri, București, strada Smârdan, No. 29 (etajul 1).

O bicicletă de curse „Imperial” cea mai cunoscută și marca engleză.

Un gramofon mare fără palmic, ultima perfecțiune, cu 6 plăci marca «Ingers», cântate de cei mai buni artiști.

Un serviciu de lavoar de faianță, compus din cinci bucăți.

O lampă ultima creațiune, model «Cometa Hately», sistem american, cea mai economică și luminoasă.

Toate acestea cumpărate de la cunoscutul magazin E. A. Pucker, Bulevardul Elisabeta, 15 (Hotel Princiar).

O jardiniere de metal argintat. **O fructiera** argintată și cu vas verde.

O cornet conținând 12 cuțite pentru fructe. — Cumpărate de la cunoscutul magazin de bijuterii Th. Radivon, Bulevardul Elisabeta, No. 8 bis.

Una bicicletă „Naumann” de mare lux, una din cele mai solide și excelente biciclete, din fabrica soc. pe acțiuni Siedel & Naumann din Dresda, singurile biciclete introduse în armatele germană, rusă și turcă și la poștele germană și română. Reprezentant general: D. Leonida Piorkowsky, București, strada Știrbey-Voda, 21.

Un ceasornic de aur 14 carate, bărbătesc. **O pendulă** frumos gravată.

Un serviciu compus din: o lingură, furculița și cuțit de argint veritabil.

Afară de acestea, toți abonații mai primesc gratuit un volum din *Memoriile Regelui Carol I al României* sau un volum din cărțile ce apar în editura ziarului «Universul», tipărite anume pentru abonați.

Prețurile de abonament sunt aceleași: Pe un an lei 18; pe 6 luni lei 9.15 pe 3 luni lei 4.65.

marcat de Stiel. — Toate acestea cumpărate de la vechiul și cunoscutul magazin de încredere «Ceasornicaria Colței», București, strada Colței, No. 31.

Una pendulă de perete lemn de stejar, cu băncuțe, ultima nouătată.

Un ceasornic de birou cumpărate de la marele magazin de bijuterii, ceasornicarie și argintarie Jean Schmidt & Coșt, Stratulat, București, calea Victoriei, 54.

Un gramofon mare. Una vioară. Una harmonica.

Una mandolină cumpărate de la cunoscutul magazin de muzică Jean Fedur, calea Victoriei, 54.

Una trusă pentru damă, cu trei sticlute și un necesar de toaletă. **Una trusă** de manevră.

Trei truse de piele fină și manucure.

Trei pulverizatoare splendide de cristal, cu pulușe. **Trei pndriere** cu pulușe.

Trei ogbuzi nichelate pentru masă, cumpărate de la cunoscuta Drogherie Princiară Coșt. C. Popescu, Bulevardul Elisabeta, colț cu strada Brezoianu.

Una mașină de cusut de mână sistemul cel mai nou — și Un gramofon

marca «Melodion Carmen-Sylva», de cea mai mare perfecțiune, împreună cu șase plăci marca «Premier-Records», având cântece românești. — Aceste obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de mașini de cusut, biciclete și gramofone «Compania Anglo-Americană» din București, strada Carol, No. 50, cu sucursale în Pitești și Câmpina.

O mașină de cusut de familie «Markton», perfecționată, cumpărată de la marele magazin «Compania Markton», strada Carol, 38 (colț cu str. Brâncoveanu).

Alte 10 mașini de cusut cumpărate expres din străinătate.

Un plug de oțel cu o brazdă, marca D. C. M. N. — **Un plug de oțel** cu 2 brazde, marca Z. H. C. R. Ambele din celebra fabrică «Rudolf Bacher», Raudnitz (Bohemia), reprezentată în România prin marea casă de mașini agricole și industriale «Societatea comandită Weil Joseph & Co. Succ.», București, Smârdan, 5.

Una mașină mare de bucătărie «Ideal» cu 4 ochiuri, din tablă de oțel, cu cazan de aramă, elegant și solid construită, cumpărată de la cunoscuta fabrică de tinichigerie Mihail D. Botez, București, calea Vacărești, 142.

2 costume de baie (saco), după măsura și alegerea sticlei, cari se vor confecționa de cunoscuta croitore Jaques Grimberg, București, str. Academiei, 25.

Un șearpe de aur (colier) pentru gât de mare valoare.

50 casete conținând fie-care cremă, pudră și săpun «Flora» făcute anume pentru abonații ziarului «Universul».